

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2024 r. na posiedzeniu bez udziału stron

w sprawie K.K., Ł.K. i innych,

wniosku obrońcy skazanych K.K. i Ł.K. – adwokata M.K. - o wyłączenie SSN A.D.

od udziału w sprawie kasacyjnej o sygn. akt II KK 576/22,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego A.D. od udziału w
sprawie kasacyjnej o sygn. akt II KK 576/22.**

UZASADNIENIE

W dniu 5 grudnia 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo obrońcy skazanych K.K. i Ł.K. - adwokata M.K. - zawierające wniosek o wyłączenie od rozpoznania niniejszej sprawy sędziego Sądu Najwyższego A.D.. Obrońca podniósł wątpliwości co do bezstronności Pani sędzi, wynikające z faktu uzyskania statusu sędziego Sądu Najwyższego na podstawie rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ukształtowanym na podstawie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.

W sprawie tej kasacji od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie wniośł zarówno obrońca w/w skazanych, jak i obrońcy pięciu innych osób. W uzasadnieniu przedmiotowego wniosku adwokat M.K. powołał się na uchwałę trzech połączonych

Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (BSA 1-4110-1/2020) oraz fakt powołania A.D. na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego na mocy postanowienia Prezydenta RP z dnia 26 maja 2023 r. wskutek uchwały KRS nr 48/2023 z dnia 20 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek zasługiwał na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. O potrzebie zastosowania instytucji wyłączenia sędziego decyduje między innymi ocena, czy dla postronnego obserwatora zachodzą w realiach sprawy takie okoliczności, które w odbiorze społecznym mogą budzić wątpliwości co do bezstronności sędziego. Orzeczenie wydane przez sąd z udziałem osób powołanych na stanowisko sędziego w procedurze nominacyjnej prowadzonej przed Krajową Radą Sądownictwa wadliwie ukształtowanej na podstawie w/w ustawy, jest obciążone wadą traktowaną przez ETPC jako naruszenie art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

Złożony przez obrońcę wniosek opiera się na okolicznościach związanych z powołaniem sędziego A.D. na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, którą ukształtowano na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3). Sam fakt brania udziału w orzekaniu osoby powołanej na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w tym trybie prowadzi do nienależytej obsady sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (zob. *uchwała Sądu Najwyższego w składzie połączonych 3 Izb z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA 1-4110-1/20; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22*). Z dotychczasowego orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wynika natomiast, że tego rodzaju wady stwierdzone w postępowaniach nominacyjnych na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego mają charakter systemowy i będą brane pod uwagę w podobnych skargach złożonych w przyszłości do Trybunału (*por. wyroki: z dnia 22 lipca 2021 r., nr 43447/19, Reczkowicz przeciwko Polsce; z dnia 8 listopada 2021 r.,*

nr 49868/19 i 57511/19, Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce; z dnia 3 lutego 2022 r., nr 1469/20, Advance Pharma Sp. z o.o. przeciwko Polsce).

Bezsporne jest, że okoliczności związane z uzyskaniem statusu sędziego Sądu Najwyższego przez sędziego A.D., w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r. prowadziłyby, gdyby sędzia rozstrzygała niniejszą sprawę, do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 EKPC, standardu konstytucyjnego i także do przyjęcia, że sąd z jej udziałem będzie sądem nienależycie obsadzonym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Należy zwrócić uwagę, że w kasacji podniesiono zarzut wystąpienia uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w stosunku do jednego z sędziów Sądu odwoławczego. A zatem, w konsekwencji przydzielenia niniejszej sprawy do rozpoznania SSN A.D., Pani sędzia orzekałaby z naruszeniem zasady *nemo iudex idoneus in propria causa*, co z oczywistych względów nie powinno mieć miejsca.

Mając powyższe na uwadze, należało wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego A.D. od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. II KK 576/22.

[WB]

[a.ł.]